

שם המרצה: פרופ' רסובסקי אורי

שם הקורס: אבחון והערכה קוגניטיבית

קוד קורס: 60-081-01

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשס"ח סמסטר: א' היקף שעות: 2 ש"ס

א. מטרות הקורס:

הקורס נועד לבחון את מושגי האינטליגנציה והקוגניציה תוך סקירה של תיאוריות ומחקרים וללמוד שיטות אמפיריות להערכתם. מטרות הקורס הן:
(א) הבנת עקרונות אבחון והערכה.
(ב) רכישת מיומנויות בהעברה, ציינון ופירוש תוצאות של מבחני אינטליגנציה נבחרים.
(ג) רכישת מיומנויות בכתיבת דוחות אבחון ומתן משובים.
(ד) הבנה של שיטות הערכה הוגנת ואתית.

ב. תיאור הקורס:

קורס זה סוקר את השיטות השונות להערכת האינטליגנציה וקוגניציה, עם כיסוי מעמיק של מספר כלי אבחון נבחרים, הביסוס התיאורטי והאמפירי שלהם ויישומיהם הקליניים. לאחר סקירת הרקע ההיסטורי של פיתוח כלי האבחון, תהליכי הסטנדרדיזציה ותיקופם, הסטודנטים ילמדו להעביר את כלי האבחון, לציין ולפרש את תוצאותיהם.

מהלך השיעורים:

הקורס מועבר במסגרת של שיעור, כאשר ניתנת הרצאה בשבוע (2 שעות סמסטריאליות). בנוסף לקורס ינתן תרגול בהעברת מבחני אינטליגנציה נבחרים ומתן משוב על תוצאות האבחון. יש לקרוא את החומר הרלוונטי לפני כל שיעור.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' שיעור	נושא שיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לאבחון פסיכולוגי	פרק 1 Hogan	
2	היסטוריה, גישות ומחקר	Rosenhan, 1973	מומלץ לקרוא גם מאמר התגובה של Spitzer, 1975
3	האבחון הקליני: מיתוס ומציאות	Dawes, Faust, and Meehl, 1989	
4	נורמות ושימושיהן	פרק 3 Hogan	לקרוא גם פרקים 1 ו-3 במדריך העברה וציינון של וכסלר
5	מהימנות ותקפות	פרקים 4-5 Hogan	לקרוא גם פרק 4 במדריך העברה וציינון של וכסלר
6	ראיון קליני וסטאטוס מנטאלי		לתרגל העברת המבחנים וציינון
7	אינטליגנציה ואבחונה	פרקים 1-4 Kaufman	
8	מבחני וכסלר: פירוש פרופילים וכתבת דוחות	פרקים 6-12 Kaufman	
9	מבחני וכסלר כקלי לאבחון נירופסיכולוגי		

	פרקים 1-2 Green	אבחון אישיות	10
	פרקים 3-5 Green	MMPI-2 סולמות תקפות, סולמות קליניים וסולמות תוכן	11
	פרקים 6-7 Green	פירוש פרופילים וכתיבת דוחות	12
	נבו ברוך, (תשס"ג), סוגיות אתיות ומקצועיות בשימוש במבחנים פסיכולוגיים, ב...סוגיות... עמ' 469-485	סוגיות אתיות באבחון והערכה	13
		בחינת סוף קורס	14

ג. דרישות קדם: אין

ד. חובות / דרישות / משלוח:

1. חובות קריאה ע"פ דרישות המרצה.
2. תרגול בהעברת וציינון מבחנים.
3. כתיבת דוחות.

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

1. העברה וציינון מבחן בנדר 2 – 10%
2. העברה וציינון מבחן אינטליגנציה – עובר/לא עובר
3. ניתוח מבחן האינטליגנציה הנ"ל לאחר בדיקת הציינון – 20%
4. בחינת סוף קורס על ניתוח ופרשנות פרופיל מבחן אינטליגנציה ואישיות – 70%

ו. רשימת קריאה:

Hogan, T. P. (2007). *Psychological Testing: A Practical Introduction, Second edition*. New Jersey: John Wiley & Sons.

Rosenhan, D.L. (1973). On being insane in sane places. *Science*, 179, 250-258.

Spitzer, R. L. (1975). Pseudoscience in science, logic in remission, and psychiatric diagnosis – critique of Rosenhan's on being insane in sane places. *Journal of Abnormal Psychology*, 84, 442-452.

Dawes, R.M., Faust, D., and Meehl, P.E. (1989). Clinical versus actuarial judgment. *Science*, 243, 1668-1674.

Kaufman, A. S., & Lichtenberger, E. O. (2006). *Assessing Adolescent and Adult Intelligence, Third edition*. New Jersey: John Wiley & Sons.

Wechsler, D. (1997). *Manual for the Wechsler Adult Intelligence Scale-III*. New York: The Psychological Corporation.

Green, R. L. (1991). *The MMPI-2 / MMPI: An Interpretive Manual*. Boston: Allyn and Bacon.

סוגיות אתיות במקצועות הטיפול והייעוץ הנפשי, (שפילר גבי, אכמון יהודית, וויל גבי, עורכים), (תשס"ח). הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס האוניברסיטה העברית, ירושלים.

ז. שם הקורס באנגלית:

Cognitive assessment and evaluation